

Toimintasuunnitelma vuodelle 2022

Johdanto

Uskontojen uhrien tuki UUT ry on ainoa Suomessa toimiva järjestö, joka keskittyy tukemaan uskonyhteisöissä vaikeuksiin joutuneita ja heidän läheisiään vertaistuen keinoin sekä nostamaan esiin uskonyhteisöjen keskuudessa esiintyviä ongelmia julkisessa keskustelussa. UUT ei edistä mitään tiettyä maailmankuvaa, uskontoa tai uskonnottomuutta, vaan on kiinnostunut siitä, miten yhteiskunta voi puuttua uskonyhteisöissä esiintyviin ongelmiin, miten ongelmia voidaan ehkäistä ja miten vaikeuksia kohdanneita voidaan tukea. Tässä toimintasuunnitelmassa kerromme, miten tavoitteemme saavutetaan vuonna 2022.

Vertaistukitoiminta

Mitä vertaistuki on?

Vertaistuella tarkoitetaan samankaltaisia asioita kokeneiden toisilleen tarjoamaa tukea. Ihmiset voivat kokea uskonyhteisöissä ja niistä irtautuessaan vakavia kriisejä. Näihin sisältyy esimerkiksi erilaisia hyväksikäytön muotoja. Tiiviistä uskonyhteisöstä irtautuva henkilö voi joutua kriisiin, johon liittyy esimerkiksi maailmankuvan, identiteetin ja sosiaalisten suhteiden menettäminen sekä joissakin tapauksissa uskonyhteisöstä riippuvan työpaikan menettäminen ja avioero. Tällaisissa elämän kriiseissä läheisten ihmisten tuki voi auttaa selviytymään, mutta uskonyhteisöstä irtautumiseen sisältyy toisinaan läheisten tuen menettäminen. Tästä syystä vertaistuki on usein korvaamattoman tärkeää.

Vertaistuen kohderyhmät

Vertaistukitoimintamme kohderyhmänä ovat kaikki, joilla on ollut vaikeita kokemuksia uskonyhteisöjen jäsenenä ollessaan tai irtautuessaan yhteisöistä. Lisäksi tuemme niiden läheisiä, joilla on tällaisia kokemuksia ja läheisiä, jotka ovat menettäneet sosiaalisia suhteita perheenjäseniin, sukulaisiin tai ystäviin, jotka ovat liittyneet tiiviiseen yhteisöön, joka ei salli tai rajoittaa yhteydenpitoa yhteisön ulkopuolisten kanssa. Kohderyhmänä ovat kaikenikäiset, mutta nuoret ja nuoret aikuiset on yksi erityinen kohderyhmämme, koska nuoruudessa monet kyseenalaistavat samaansa uskonnollista kasvatusta ja yhteisönsä normeja.

Vertaistuen toimintamuodot

Tarjoamme vertaistukea ryhmätapaamisten, netissä ja sosiaalisessa mediassa toimivien ryhmien, puhelimen, Tukinetin, sähköpostin ja henkilökohtaisten tapaamisten välityksellä. Vertaistukitoimintamme on laajentunut merkittävästi viime vuosien aikana. Tavoitteenamme on laajentaa toimintaamme edelleen uudenlaisten ryhmien toteuttamiseen sekä ylläpitää nykyisenkaltaista, jo laajaa vertaistukitoimintaa. Vuonna 2022 tavoitteenamme on järjestää vähintään 120 vertaistukitapaamista kasvotusten tai etäyhteyksillä. Tavoitamme yli 900 kävijää näiden tapaamisten kautta.

Vapaaehtoistoiminta

Vertaistukitoiminta on mahdollista vapaaehtoisten ryhmänvetäjien ansiosta. Vapaaehtoistoimintaan osallistuvien määrä on kasvanut viime vuosien aikana. Aktiivisesti vapaaehtoistyötä tekeviä on noin 55 henkilöä. Nykyisenlaajuinen vertaistukitoiminta pystytään toteuttamaan tällaisella vapaaehtoisten joukolla, mutta tarvitsemme noin 5-10 uutta vapaaehtoista vuosittain uusien toimintamuotojen toteuttamiseksi ja korvaamaan vapaaehtoistyön lopettavia. Tavoitteenamme on siis pitää yllä ja kasvattaa vertaistuessa toimivien vapaaehtoisten määrää kouluttamalla noin 5-10 uutta vapaaehtoista vuosittain.

Vertaistukiryhmät

Vertaistukiryhmät ovat toimineet seuraavissa kaupungeissa: Helsinki, Kokkola, Kuopio, Oulu, Rovaniemi, Tampere ja Turku. Tavoitteenamme on jatkaa ryhmien toimintaa näissä kaupungeissa sekä laajentaa toimintaa mahdollisuuksien mukaan uusiin kaupunkeihin. Laajentumisen mahdollisuudet riippuvat tarjolla olevista vapaaehtoisista, jotka voivat vetää ryhmien toimintaa.

Helsingissä toimii useita vertaistukiryhmiä. Kaikille yhteisen ryhmän lisäksi meillä on ryhmiä seuraavista taustoista tuleville: (entisten ja nykyisten) vanhoillis- ja esikoislestadiolaisten, helluntailaisten, Jehovan todistajien, mormonien ja muslimien ryhmät sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen ryhmä, naisten ryhmä ja kansainvälinen ryhmä. Muita vertaistukiryhmiä kuten eroseminaari parisuhteesta eronneille järjestetään mikäli resurssit sallivat sen.

Vuodesta 2019 lähtien UUT on järjestänyt uskonnollisista yhteisöistä irtautuneille naisille suunnattuja vertaistukiviikonloppuja. Tätä toimintaa jatketaan ja kehitetään vuoden 2022 aikana. Tavoitteena on järjestää yksi vertaistukiviikonloppu.

Tarjoamme vertaistukea Facebook-ryhmien kautta. Ryhmät ovat salaisia, millä pyrimme luomaan turvallisen ja luottamuksellisen ympäristön keskustelulle. Järjestämme anonyymiä vertaistukea Tukinetin alustalla. Järjestämme sekä kaikille yhteisiä tapaamisia että tietyistä taustoista tuleville omia tapaamisia etäyhteyksillä.

UUT:n toimintaa lähellä olevana toimintana entiset Jehovan todistajat järjestävät vertaistukitoimintaa Veljesseura-keskustelupalstalla, salaisessa Facebook-ryhmässä ja Discord-alustalla. Entisten Jehovan todistajien Discord-kanavalla vertaistukea on tarjolla julkisesti ja reaaliaikaisesti milloin vain.

Vapaaehtoisten koulutus ja tukeminen

Järjestämme vapaaehtoisille tukea työnohjauksen, toisten vapaaehtoisten ja henkilökunnan kautta. UUT:n henkilökunta opastaa vapaaehtoiset tehtäviinsä. Lisäksi vapaaehtoiset saavat koulutusta kahdesti vuodessa järjestettävissä koulutustilaisuuksissa. UUT järjestää virkistystoimintaa vapaaehtoisille. Järjestämme virkistyspäivän sekä mahdollisuuden osallistua kulttuuritapahtumiin ja retkiin.

Tiedotustoiminta

Tiedotustoiminnan tavoitteita

Tiedotustoimintamme tavoitteena on lisätä hengellisen väkivallan ilmiöiden tunnettavuutta. Pyrimme vaikuttamaan yhteiskuntaan siten, että hengellistä väkivaltaa ehkäistäisiin, siihen suhtauduttaisiin vakavasti ja uhreja autettaisiin. Erityisiä painopisteitä tiedotustoiminnassamme ovat naisten ja lasten oikeudet sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asema.

Tiedotustoimintamme on myös vertaistukea siinä mielessä, että kerromme usein ihmisten kokemuksista, mikä on tukea samankaltaisia asioita kokeneille tarjoten perspektiiviä omiin kokemuksiin ja tietoa siitä, ettei ole kokemustensa kanssa yksin. Lisäksi omien kokemusten kertominen julkisesti sekä tutkijoille ja viranomaisille voi tarjota mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Kirkon tutkimuskeskuksen arvion mukaan Suomessa toimii yli 1000 uskonyhteisöä. Emme kykene seuraamaan kaikkien yhteisöjen toimintaa yksityiskohtaisesti, mutta voimme tuottaa tietoa tiiviisiin uskonyhteisöihin liittyvistä ilmiöistä yleisellä tasolla sekä tarjoamaan yksityiskohtaisempaa tietoa joistakin yhteisöistä. Yleensä nämä yhteisöt ovat hieman suurempi kokoisia uskonyhteisöistä Suomessa. Tiedotustoiminnassamme ovat muita näkyvämmiin esillä evankelisluterilainen kirkko, helluntailaisuus (+ muu karismaattinen kristillisuus), Jehovan todistajat ja vanhoillislestadiolaiset (+ muut lestadiolaisuuden suuntaukset) sekä islam.

Alla on kuvailtu käyttämiämme viestinnän kanavia.

Perinteinen media

Olemme usein näkyvästi esillä mediassa. Havaintojemme mukaan meille tärkeät aiheet ovat hyvin kiinnostavia median mielestä. Olemme olleet vuodesta toiseen

esillä suurimpien medioiden isoimmissa otsikoissa. Esiinnymme mediassa noin kuukausittain.

Sosiaalinen media

UUT tiedottaa aktiivisesti Facebookissa, Instagramissa ja Twitterissä. Lanseerasimme Youtuben kanavan toukokuussa 2020. Tavoitteenamme on jatkossakin panostaa viestintään näitä alustoja käyttämällä. Haemme lisärahoitusta ja pyydämme lahjoituksia uuden henkilöresurssin palkkaamiseksi Youtube-kanavan ja muun sosiaalisessa mediassa tapahtuvan tiedottamisen kehittämiseen.

Nettisivut ja uutiskirje

UUT:n nettisivuilla olevia tietoja lainataan usein alan kirjallisuudessa ja tutkimuksissa. Uutiskirjeellämme on noin 600 tilaajaa.

Hengellistä väkivaltaa käsittelevät seminaarit

UUT on järjestänyt useita hengellistä väkivaltaa käsitteleviä seminaareja. Vuonna 2022 järjestämme koulutustilaisuuden hengellisen väkivallan ehkäisemisestä uskonyhteisöjen työntekijöille ja vapaaehtoisille suomeksi ja ruotsiksi. Järjestämme koulutukset yhteistyössä Suomen Ekumeenisen Neuvoston kanssa.

Yhteistyö Mielenterveystalon kanssa

Tuotamme sisältöä Mielenterveystalon sivuille hengellisen väkivallan ilmiöistä ja väkivallasta toipumiseen liittyen.

Elokuvat, kirjat, tutkimukset ja opinnäytetyöt

Teemme yhteistyötä tutkijoiden, opinnäytetyöntekijöiden, elokuvantekijöiden ja tietokirjailijoiden kanssa. Tarjoamme heille tietoa ja autamme heitä löytämään informanteja haastateltaviksi.

Muutos-lehti

Julkaisemme Muutos-lehteä kerran vuodessa. Muutos-lehti kertoo toiminnastamme ja se on vertaistukea kirjallisessa muodossa.

Selvitystyöt

Julkaisemme selvitystöitä, jotka ovat laajempia tekstejä, joissa kuvaamme uskonyhteisöissä esiintyviä ongelmia. Olemme aiemmin julkaisseet selvitystöitä esimerkiksi lasten asemasta uskonyhteisöissä ja Jehovan todistajien järjestön käyttämistä karttamisrangaistuksista. Selvitystyömme ovat saaneet runsaasti huomiota mediassa. Julkaisemme jälleen vuonna 2022 yhden selvitystyön.

Vaikutustoiminta

UUT tekee vaikutustoimintaa olemalla yhteyksissä viranomaisiin, uskonyhteisöjen edustajiin, poliitikoihin ja muiden järjestöjen edustajiin. Vuodesta 2019 lähtien olemme järjestäneet tapaamisia uskonyhteisöjen edustajien kanssa. Olemme tavanneet seuraavien yhteisöjen edustajia: Helluntakirkko, Myöhempien aikojen pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkko, Suomen evankelisluterilainen kirkko, vanhoillislestadiolaisuus ja Vapaakirkko. Tämä vuoropuhelu on ollut onnistunutta ja sitä jatketaan ja laajennetaan muihin yhteisöihin.

Tavoitteenamme on, että uskonyhteisöjen valvontaa ja niiden kanssa käytävää vuoropuhelua lisättäisiin viranomaisten taholta. Tässä asiassa jatkamme yhteydenpitoa Opetus- ja kulttuuriministeriöön, jonka alaan uskonyhteisöt kuuluvat.

Osallistumme kansainväliseen yhteistyöhön pitämällä yhteyttä meidän toimintaa lähellä oleviin järjestöihin ulkomailla. Näitä ovat ainakin ICSA (International Cultic Studies Association), FECRIS (European Federation of Centres of Research and Information on Cults and Sects), Hjälpkällan (Ruotsi) ja Hjelpkilden (Norja).

Organisaation kehittäminen

Hallitus

Tavoite: Vuonna 2022 hallitus arvioi ja kehittää omaa työskentelyään. Hallituksen mahdolliset uudet jäsenet perehdytetään tehtäväänsä heti valinnan jälkeen. Perehdytyksestä vastaavat hallituksen vanhat jäsenet, toiminnanjohtaja ja muu henkilökunta.

Henkilökunta

Tavoite: Ammattitaitoinen ja työssään viihtyvä henkilökunta edistää toimintamme päämääriä suunnitelmallisesti ja hyvässä yhteistyössä. Olemme turvalliseksi, tasapuoliseksi ja luotettavaksi koettu työnantaja sekä hyvinvoiva työyhteisö.

UUT:lla on kaksi kokoaikaista työntekijää, toiminnanjohtaja ja vertaistukitoiminnan koordinaattori. Viestinnän suunnittelijan tehtävä pyritään saamaan kokoaikaiseksi, mikäli tähän saadaan varoja.

Vapaaehtoiset

Tavoite: UUT huolehtii hyvin vapaaehtoisistaan, jotka mahdollistavat suuren osan toiminnastamme. Vapaaehtoisille järjestetään työnohjausta, koulutusta ja virkistystoimintaa.

Toimintamme seuraaminen, arvioiminen ja kehittäminen

Tavoite: Vuonna 2022 arvioimme toimintaamme toteuttamalla vuotuisen toiminnan arvioinnin sekä jatkuvalla arvioinnilla, jota toteutetaan erilaisten palautekyselyiden avulla.

Varainhankinta

UUT:n tärkeimmät rahoituslähteet ovat STEA, yksityiset lahjoitukset ja jäsenmaksut. Varainhankinnasta viestitään UUT:n nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Jäsenistö

UUT:n jäsenmäärä on kasvanut nopeasti viime vuosina. Vuonna 2011 jäseniä oli noin 30. Nyt jäseniä on noin 400.

Tavoite: Vuonna 2022 jäsenkuntaa laajennetaan mainostamalla jäsenyyttä monipuolisia viestintäkanavia käyttäen. Suuntaamme viestintää, tapahtumia ja osallistumismahdollisuuksia jäsenille.

Toiminnan suunnittelu

UUT:n toimintaa suunnittelevat hallitus, henkilökunta, vapaaehtoiset ja vertaistukitoimintaan osallistuvat. Suunnittelun pohjana käytetään vuotuisia toiminnan arviointeja, joissa pyydämme palautetta toiminnastamme ja ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Vapaaehtoiset ja henkilökunta suunnittelevat toimintaa vuotuisessa kehittämisspäivässä.